

Ελλάδα, Ιούνιος 2016

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Κατόπιν συνεννόησης με το Γραφείο Επικοινωνίας σας, σας αποστέλλουμε αυτήν την επιστολή εν όψει της ψήφισης της Προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/EΕ περί προσέγγισης νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών για προϊόντα καπνού και συναφή προϊόντα όπως τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση ([link](#)).

Είμαστε μια ομάδα ατμιστών -πρώην καπνιστών- ανάμεσα στους **τουλάχιστον 200.000 Έλληνες** (περίπου 5% του συνολικού πληθυσμού) σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικού Τσιγάρου (ΣΕΕΗΤ) ([link](#)), που έχουν ανακαλύψει και υιοθετήσει μια σωτήρια μέθοδο για την πλήρη διακοπή του καπνίσματος, ή με απλά λόγια: έναν εναλλακτικό και πολύ λιγότερο επικίνδυνο για την υγεία τρόπο πρόσληψης νικοτίνης. Απευθυνόμαστε σε σας και την κυβέρνησή σας, όχι μόνο ως μεμονωμένοι πολίτες της χώρας, αλλά ως μέρος αυτού του συνόλου, και ως μέρος του συνόλου των περίπου 6.000 συμπολιτών μας, που μέσα σε λίγες μόνο ημέρες ενέκριναν με την υπογραφή τους ένα ψήφισμα που διενεργήθηκε στο [avaaz.org](#) ([link](#))

Τί είναι το άτμισμα;

- Το άτμισμα (ή “ηλεκτρονικό τσιγάρο” όπως **-κακώς-** έχει επικρατήσει να λέγεται) είναι ένας τομέας με ραγδαία ανάπτυξη παγκοσμίως, τόσο σε επίπεδο τεχνολογικής εξέλιξης και προϊόντων όσο και σε επίπεδο ερευνών και ιατρικών μελετών που δημοσιεύονται διαρκώς στα πιο έγκυρα ιατρικά μέσα.
- Είναι η πιο αποτελεσματική **μέθοδος διακοπής του καπνίσματος** έως τώρα ([link](#), [link](#)), με ποσοστό επιτυχίας που ξεπερνά όλες τις παραδοσιακές μεθόδους (επιθέματα και τσίχλες νικοτίνης, εισπνεόμενα, βελονισμός, κέντρα διακοπής καπνίσματος, κλπ.)
- Είναι η μοναδική μέθοδος με τέτοιο πλήθος ερευνών για την ασφάλειά της μέσα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα.
- Είναι η ασφαλέστερη μέθοδος πρόσληψης νικοτίνης: **95% λιγότερο βλαπτικό** από το παραδοσιακό τσιγάρο ([link](#)), και **81% λιγότερο τοξικό** σε ανθρώπινα κύτταρα ([link](#)). Πλήθος άλλων μελετών επισυνάπτονται στο τέλος της επιστολής αυτής.
- Είναι ένας τομέας:
  - με εξαγωγές προϊόντων και τεχνογνωσίας για την Ελλάδα.
  - με τεράστια συμβολή στον τομέα των κρατικών δαπανών, μέσω του περιορισμού των πόρων του ΕΣΥ που διατίθενται για νοσηλεία και περίθαλψη πολιτών με ασθένειες που συνδέονται άμεσα με το κάπνισμα.
  - που σκόπιμα δεν παίρνει τη δημοσιότητα που του αρμόζει, λόγω της βλάβης των συμφερόντων της διεθνούς φαρμακοβιομηχανίας και καπνοβιομηχανίας. Η Philip Morris, μία εκ των παγκοσμίων κολοσσών προϊόντων καπνού, εκτιμά πως ο αριθμός των ατμιστών διεθνώς θα έχει ξεπεράσει αυτόν των καπνιστών, στα επόμενα 5 χρόνια, το 2021, όπως αναφέρθηκε και στο Δεύτερο Συνέδριο Εφαρμοσμένης Φαρμακευτικής ([link](#)).

- στον οποίο η χώρα μας έχει ένα από τα μεγαλύτερα κεφάλαια παγκοσμίως: τον **Δρ. Κωνσταντίνο Φαρσαλινό** ([link](#)). Έναν εξαίρετο επιστήμονα, καρδιολόγο ερευνητή, με άνω των 40 δημοσιευμένων διεθνώς μελετών ([link](#)), που ζει και παράγει έργο στη χώρα μας, και τον οποίο εμπιστεύονται και συμβουλεύονται επιστημονικές κοινότητες και κυβερνήσεις από όλον τον πλανήτη, προκειμένου να νομοθετήσουν.

Το άτμισμα σε χώρες όπως η Αγγλία και η Γαλλία **αναγνωρίζεται επίσημα** σαν μέθοδος διακοπής του καπνίσματος, και **συνταγογραφείται** ([link](#)). Η Βρετανική κυβέρνηση, αφού εξέτασε όλες τις επίσημες μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί και αφού συμβουλεύτηκε τους επιστήμονες που πρωτοστατούν στις μελέτες αυτές, ενσωμάτωσε την Ευρωπαϊκή Οδηγία τροποποιώντας επιμέρους άρθρα στο μέτρο του επιτρεπτού, με εξαιρετικά οφέλη για την Δημόσια Υγεία, για την ανάπτυξη επιχειρήσεων, ερευνών και καινοτομιών, για τα δημόσια οικονομικά της χώρας, αλλά και για την συνολικότερη εικόνα της κυβέρνησης η οποία με αυτόν τον τρόπο δείχνει πως ενδιαφέρεται πραγματικά για τους πολίτες.

Ο αριθμός των ατμιστών στη χώρα μας έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, και ο ρυθμός αύξησης μεγαλώνει διαρκώς, σύμφωνα με τα στοιχεία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο. Ανάλογη ανάπτυξη, παρά τις αντιξότητες και τις ασφυκτικές συνθήκες της αγοράς, παρατηρείται και στις επιχειρήσεις εμπορίας αλλά και πρωτογενούς δημιουργίας ειδών ατμιστού, τα εξειδικευμένα καταστήματα σε όλη την περιφέρεια (άνω των 300 αυτή τη στιγμή) αλλά και στα σημεία πώλησης (άνω των 1.000 αυτή τη στιγμή), με απασχολούμενο προσωπικό από 2 έως 8 άτομα ανά κατάστημα. Ο κλάδος αυτός είναι ένας από τους λίγους κλάδους υγιούς επιχειρηματικότητας που έχουν απομείνει στην Ελλάδα, με συνεχή ίδρυση νέων επιχειρήσεων κάθε μεγέθους. Ακόμα και η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων δεν ανέκοψε την ανοδική πορεία του συγκεκριμένου κλάδου.

Τί επιθυμούμε:

Έχοντας μελετήσει διεξοδικά τα άρθρα [21](#) και [24](#) του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, όπως και τα αντίστοιχα άρθρα της Κοινοτικής Οδηγίας, θα θέλαμε να μοιραστούμε ορισμένους προβληματισμούς, καθώς και κάποιες εποικοδομητικές προτάσεις για την τροποποίηση επιμέρους στοιχείων των άρθρων αυτών, στο όρio που αυτό αφήνεται στην ευχέρεια του νομοθέτη της εκάστοτε χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εστιάζουμε κυρίως στα σημεία του νομοσχεδίου που αντιμετωπίζουν το άτμισμα αυστηρότερα από το συμβατικό τσιγάρο και το μετατρέπουν από σωτήρια εναλλακτική λύση σε άβολο, περιορισμένο και ακριβό χόμπι για λίγους εκκεντρικούς:

1. Η τιμή των ατμιστικών προϊόντων αυξάνεται **δυσανάλογα** μέσω άστοχης φορολόγησης.
  2. Απαγορεύεται η χρήση του σε δημόσιους χώρους όπου δεν θα έβλαπτε κανέναν, εφόσον οι έρευνες δείχνουν πως **δεν υφίσταται βλαπτικό “παθητικό άτμισμα”** ([link](#)).
- Έτσι εξισώνεται στην συνείδηση του κοινού με το κάπνισμα και γίνεται αδίκως δύσκολη η καθημερινότητα των ατμιστών που κινδυνεύουν να επιστρέψουν στο κάπνισμα.

3. Η νικοτίνη ως ουσία **ταυτίζεται με τον καπνό**, ενώ θεωρούμε πως αυτό αντίκειται στην λογική, μιας και δεν έχουμε ούτε προϊόντα καπνού ούτε “καύση” ούτε τίποτα παρεμφερές. Ταυτόχρονα, αυτή η “εξίσωση” δεν τηρείται στα φαρμακευτικά επιθέματα νικοτίνης, τα οποία ορθώς δεν θεωρούνται καπνικά προϊόντα.
4. Αγνοείται τελείως το γεγονός πως σε αρκετές περιπτώσεις το άτμισμα **δεν περιλαμβάνει καν νικοτίνη**, παρά μόνο φυτική γλυκερίνη, νερό και λίγα αρωματικά, κάτι που κάνει εμφανές το πόσο απέχει από τα προϊόντα καπνού στα οποία λανθασμένα εντάσσεται.
5. Παρεμποδίζεται το **διασυνοριακό εμπόριο**, σαν να έχουμε να κάνουμε με πρωτοφανή και επικίνδυνα είδη. Αυτό πέραν όλων των υπολοίπων **βλάπτει και τις εξαγωγές ελληνικών προϊόντων** ατμίσματος που χαίρουν ιδιαίτερης εκτίμησης παγκοσμίως.
6. Απαιτούνται **μη ρεαλιστικές προδιαγραφές** ατμιστικών ειδών και ακρίβεια δήλωσης συστατικών, τέτοια που δεν υφίσταται ούτε στα παραδοσιακά τσιγάρα και λοιπά προϊόντα καπνού.
7. Απαγορεύεται η διαφήμιση, χορηγία, και ενδεχομένως ακόμα και η απλή **ενημέρωση** για τα είδη ατμίσματος, πράγμα που τα τοποθετεί σε δυσχερέστερη θέση από το συμβατικό τσιγάρο, το οποίο είναι γνωστό εδώ και αιώνες και κυριαρχεί στην αγορά επιβαρύνοντας την δημόσια υγεία. Το πόσο **αναχρονιστικό** είναι αυτό στην εποχή της κοινωνίας της πληροφορίας το αφήνουμε στην κρίση σας.
8. Εκφράζονται “ανησυχίες” για το ενδεχόμενο μετατροπής ατμιστών σε καπνιστές, κάτι που όχι μόνο δεν έχει καταγραφεί πουθενά παγκοσμίως και δεν αποδεικνύεται από καμία μελέτη, αλλά τουναντίον καταγράφονται μαζικά -ευτυχώς- τα αντίθετα αποτελέσματα ([link](#)).
9. Μας είναι έντονη η αίσθηση πως **απουσιάζει η γνώση των επιστημονικών ερευνών** για το θέμα του ατμίσματος και της χρησιμότητας του για την ζωή και την υγεία των εκατομμυρίων πολιτών της χώρας μας. Τόσο όσων καπνίζουν αλλά και όσων υφίστανται παθητικό κάπνισμα.

Είναι σαφές πως όλα αυτά αφαιρούν την δύναμη που έχει το άτμισμα να αλλάξει τις ζωές των καπνιστών και δυσχεραίνουν την λογική χρήση του σε όσους το έχουν επιλέξει. Ταυτόχρονα εμποδίζουν το ευρύ κοινό να κατανοήσει τις πολλές, έντονες και θετικότατες διαφορές που έχει από το κάπνισμα.

Αντιλαμβανόμαστε φυσικά πως μια περαιτέρω εξάπλωση του ατμίσματος στην ελληνική επικράτεια θα επιφέρει μείωση των πωλήσεων των συμβατικών καπνοβιομηχανικών προϊόντων. Δημιουργείται όμως η **εσφαλμένη εντύπωση** ότι αυτό θα οδηγήσει σε απώλεια εσόδων για το Δημόσιο.

Κάτι τέτοιο δεν ισχύει καθώς:

- Τα καπνά επιτρέπουν στο λιανοπωλητή κέρδος από 0.5 ως 2%, αναλόγως του μεγέθους επιχείρησης, και λελογισμένων δαπανών λειτουργίας και διάθεσης. Τα προϊόντα

ατμίσματος επιτρέπουν ποσοστό κέρδους άνω του 40%. Στα ποσοστά αυτά έχουν υπολογιστεί οι δαπάνες λειτουργίας και διάθεσης και είναι τα τελικά φορολογήσιμα.

- Τα προϊόντα ατμίσματος και το ποσοστό κέρδους αυτών, αυξάνουν τα υποκείμενα σε ΦΠΑ ποσά, γεγονός που δεν ισχύει με τα συμβατικά καπνοβιομηχανικά προϊόντα που έχουν ενσωματωμένο flat rate ΦΠΑ στην τιμή τους.
- Η χρήση προϊόντων ατμίσματος αντί συμβατικών καπνοβιομηχανικών προϊόντων μειώνει τα κόστη παροχής υπηρεσιών υγείας από το κράτος, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό μετά την ψήφιση της KYA περί παροχής δωρεάν περίθαλψης στους ανασφάλιστους.
- Επειδή η κατασκευή και διάθεση των περισσότερων συσκευών ατμίσματος γίνεται από χώρες εκτός ΕΕ, η εισαγωγή τους αυξάνει την εισπραξιμότητα δασμών.

Θεωρούμε επίσης πως μεγάλο πρόβλημα θα αποτελέσει η απαγόρευση του διασυνοριακού εμπορίου, καθώς το μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς ειδών ατμίσματος καταλαμβάνουν τα υγρά αναπλήρωσης. Η αγορά βασίζεται στην ποικιλία και στην δυνατότητα ανανέωσης των προσφερόμενων προϊόντων σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η απαγόρευση του λιανικού διασυνοριακού εμπορίου, απαραίτητου για τη δοκιμή προϊόντων πριν την εισαγωγή προς διάθεση, σε συνδυασμό με την προτεινόμενη διαδικασία “πιστοποίησης” προϊόντων, θα πλήξει θανάσιμα την προσφερόμενη ποικιλία. Ιδιαίτερα όταν χώρες όπως η Μ. Βρετανία, σύμφωνα με το πλάνο εφαρμογής της TPD που έχει δημοσιεύσει ([link](#)), **θα παρακάμψουν αυτό το άρθρο της οδηγίας που αφορά το διασυνοριακό εμπόριο.**

Τέλος, πιστεύουμε πως παρουσιάζεται στην Ελλάδα μία σπάνια ευκαιρία **προσέλκυσης ξένων επενδύσεων** και δημιουργίας online επιχειρήσεων διευρωπαϊκού εμπορίου ειδών ατμιστού. Η Ελλάδα δύναται να μετατραπεί σε **πανευρωπαϊκό κόμβο εισαγωγής προϊόντων** ατμιστού και online πωλήσεων, η οποία θα αποφέρει έσοδα από δασμούς, ΦΠΑ και φόρο εισοδήματος τα οποία θα ξεπεράσουν κατά πολύ τυχόν πρόστιμα που θα επιβληθούν από μη εφαρμογή άρθρων της TPD. Η συγκεκριμένη ευκαιρία θεωρούμε πως είναι μοναδική καθώς “καραδοκούν” χώρες, όπως η Βουλγαρία, οι οποίες με χαρά θα προσελκύσουν τις επενδύσεις αυτές.

Θα μπορούσαμε να εμβαθύνουμε πολύ περισσότερο.

Επειδή όμως γνωρίζουμε πολύ καλά πως ο χρόνος σας είναι περιορισμένος και πολύτιμος και δεν θέλουμε να σας κουράσουμε με ερωτήματα, αιτήματα και παραπομπές περαιτέρω άρθρων και ερευνών, θα θέλαμε να ανταποκριθείτε σε ένα και μοναδικό αίτημά μας:

Να καλέσετε σε διάλογο τον Δρ. Κωνσταντίνο Φαρσαλινό, έναν παγκόσμια αναγνωρισμένο επιστήμονα σε έρευνες που σχετίζονται με το άτμισμα («ηλ. τσιγάρο»).

Ο Δρ. Φαρσαλινός είναι σε θέση να εξηγήσει και αιτιολογήσει:

- Γιατί ο ΕΦΚ είναι λάθος απόφαση και συμβάλει αρνητικά στην υγεία του έθνους.
- Γιατί δεν πρέπει να περιοριστεί η ενημέρωση και η διαφήμιση των ειδών ατμίσματος («ηλεκτρονικών τσιγάρων»)
- Γιατί δεν πρέπει να εξισώνεται το άτμισμα με το κάπνισμα, όχι μόνο στους δημόσιους χώρους αλλά και στη συνείδηση των πολιτών

- Γιατί αρκετές ακόμα διατάξεις του νομοσχεδίου είναι λίγο έως πολύ λανθασμένες και οδηγούν σε καταστροφικά αποτελέσματα

Ο Δρ. Φαρσαλινός έχει ήδη καλέσει από την πλευρά του την κυβέρνηση σε διάλογο ([link](#)), αλλά δυστυχώς δεν υπήρξε καμία ανταπόκριση.

Μπορείτε να το πραγματοποιήσετε έστω και τώρα;

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Τονίζουμε πως δεν είμαστε αντίθετοι στον έλεγχο της αγοράς, των επιχειρήσεων και των προϊόντων. Αυτό που στην ουσία ζητάμε -και είναι το σημαντικότερο όλων- είναι να μην προσομοιάσουμε και εξισώσουμε το άτμισμα με το παραδοσιακό κάπνισμα και να μην γίνει το δεύτερο θελκτικότερο του πρώτου.

Εσείς και η κυβέρνησή σας έχετε μια μοναδική ευκαιρία και δυνατότητα να:

- Ενεργήσετε ως ενημερωμένοι, υπεύθυνοι και προοδευτικοί πολιτικοί
- Βοηθήσετε εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες μας απέναντι σε μια μάστιγα που αφαιρεί εκατομμύρια ζωές παγκοσμίως. Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ. πάνω από 1.000.000.000 ζωές θα χαθούν εξαιτίας του καπνίσματος κατά τον 21ο αιώνα ([link](#))
- Καθοδηγήσετε εξελίξεις που θα παραδειγματίσουν και ακολουθηθούν και από άλλες χώρες
- Αποδείξετε πως έστω και σε θέματα μικρότερης σημασίας από τα “Μνημόνια” και τις “αξιολογήσεις”, η χώρα μας έχει άποψη, φωνή και θέληση

Θα ήμασταν ιδιαίτερα ευτυχείς και ευγνώμονες αν λαμβάνατε υπ' όψιν σας το αίτημά μας.

Η επιστολή αυτή θα αποσταλεί επίσης σε όλα τα κόμματα της Βουλής, και θα λάβει μεγάλη δημοσιότητα στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, και η ανταπόκρισή σας θα είχε έναν ιδιαιτέρως θετικό αντίκτυπο.

Με εκτίμηση

Χρήσιμοι σύνδεσμοι (links):

- [Λίστα ερευνών για το άτμισμα, 2009-2015](#)
- [Το Βασιλικό Ιατρικό Κολλέγιο της Βρετανίας συνιστά το ηλεκτρονικό τσιγάρο σε όσους δεν μπορούν να σταματήσουν το κάπνισμα](#)
- [Η Γαλλία αναγνωρίζει επίσημα τη μείωση των κινδύνων του καπνίσματος με τη χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου](#)
- [Δεν υφίσταται «παθητικό» άτμισμα](#)
- [Το παθητικό άτμισμα δεν βλάπτει](#)
- [Η βελτίωση της υγείας των ατμιστών που πάσχουν από άσθμα μετά από ένα χρόνο ατμίσματος](#)
- [Λιγότερη η φορμαλδεϋδη στα ΗΤ σε σχέση με τα ΚΤ](#)
- [Βοηθάει το άτμισμα στη διακοπή του καπνίσματος:](#)
- [Η απαγόρευση χρήσης των ηλεκτρονικών τσιγάρων οδηγεί σε αύξηση των νεαρών καπνιστών](#)
- [Άτμισμα: τα κύρια συμπεράσματα των μέχρι τώρα ερευνών](#)
- [Σύγκριση καπνού/ατμού μετά από έκθεση σε ιστούς ανθρώπινων βρογχικών επιθηλιακών κυττάρων](#)
- [Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα σώζουν ζωές](#)
- [Ομιλία του Βρετανού βουλευτή Mark Pawsey](#)
- [Ο Βρετανός Πρωθυπουργός θετικά προσκείμενος στο άτμισμα](#)
- [Μετά την οδηγία του FDA στις ΗΠΑ, επιστήμονες και Κογκρέσο υποστηρίζουν το άτμισμα](#)
- [Πολιτικοί στις ΗΠΑ που υποστηρίζουν το άτμισμα ή/και ατμίζουν](#)
- [Δημοκρατικοί: Σταματήστε να πολεμάτε το άτμισμα!](#)
- [Έρευνα στην κοινή γνώμη της Αυστραλίας για πιθανή ύπαρξη περιοριστικών όρων για το άτμισμα](#)
- [Ντοκυμαντέρ: Ένα δισεκατομμύριο ζωές](#)
- [BBC: ηλεκτρονικά τσιγάρα: Θαύμα ή απειλή:](#)
- [«Άτμισμα»: η λέξη της χρονιάς για το Λεξικό της Οξφόρδης το 2014](#)
- [Είναι το άτμισμα ασφαλέστερο από το κάπνισμα; Ο αλόγιστος πόλεμος στα ηλεκτρονικά τσιγάρα](#)
- [Η άβολη αλήθεια για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα](#)
- [Ιατρικοί οργανισμοί υπέρ του ατμίσματος](#)
- [Μια πρόσφατη μαρτυρία](#)